No. 2326 Zaterdag 4 Augustus 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Paus en volkenbond.

De jongste aflevering van *Studiën*, bevat een belangrijk artikel, dat de positie van den Paus ten aanzien van den Volkenbond behandelt.

Het is geschreven door pater dr. G. Gorris en begint met een verwijzing naar de rede, welke prof. *Steger* op 20 April l.l. in de Eerste Kamer hield waarin deze herinnerde aan de vraag, welke hij in het Voorloopig Verslag stelde, „of het niet op den weg van Nederland kan liggen het initiatief te nemen tot het uitnoodigen van den Paus, om aan den arbeid des Volkenbonds daadwerkelijk deel te nemen." Het bescheid, dat op deze vraag van de ministerstafel gegeven werd, was een herhaling van hetgeen de minister reeds in de M. v. A. had geschreven, n.l. „dat zij (de regeering) voor ons land geen aanleiding aanwezig acht om een zoodanigen stap te doen."

Blijkbaar bestond hier eenig misverstand en meende de minister, dat de heer Steger meer vroeg, dan deze bedoelde, n.l. het geven van den eersten stoot. Wil men in deze richting iets bereiken, dan zal er toch iemand moeten beginnen, en — vraagt p. Gorris — waarom zou dit geen eeretaak zijn voor Nederland?

De eerw. schrijver knoopt hieraan een beschouwing vast „over den vorm, waarin men zich de deelneming van den Paus aan het Volkenbondswerk zou kunnen denken." Het is wel niet aan ons de wi[illegible] geven, waarop het Vaticaan aan dien arbeid zou kunnen deelnemen, maar — schrijft Gorris — „er is toch geen groote scherpzinnigheid voor noodig, om met allergrootste waarschijnlijkheid de meening van het Vaticaan op dit punt te vermoeden. Pater Yves de la Brière heeft er meermalen uitvoerig over geschreven, en diens arbeid op dit gebied had de goedkeuring van Benedictus XV en Pius XI. Volgens dezen schrijver dan verlangt Paus Pius geenszins een plaats in te nemen in den Volkenbond en wil hij, althans op dit oogenblik, ook niet in overweging nemen, om een officieelen vertegenwoordiger te Genève te vestigen, gelijk reeds verschillende mogendheden hebben gedaan. „Pius XI wil elken schijn van zedelijke solidariteit en van blijvende samenwerking met deze organisatie vermijden." Blijkbaar wijken geest en grondslagen van den Volkenbond daarvoor nog te ver af van de gezonde beginselen van het natuurlijk volkenrecht en van de heilige wetten des Christendoms.

Maar „Z. H. volgt met groote belangstelling den arbeid van den Volkenbond en keurt geenzins af, dat katholieke personen en instellingen daaraan deelnemen." En wij kunnen aannemen, dat naarmate zij erin zullen slagen een meer christelijken geest in den Volkenbond te doen doordringen, de Paus tot nauwer contact en iniger samenwerking bereid zal zijn.

Dat het hier een taak geldt, welke juist aan het Pausdom bizonder eigen is, werd duidelijk uiteengezet in het bekende schrijven, dat Paus Leo XIII in 1899, ter gelegenheid der eerste Haagsche vredesconferente, aan onze Koningin deed toekomen, welke Z. H. had uitgenoodigd zijn moreelen steun aan die Conferentie niet te willen onthouden. En ook nu reeds, ondanks, dat elke christelijke grondslag aan den Volkenbond ontbreekt en zijn beginselen dus de goedkeuring des Pausen niet kunnen wegdragen, „weigert de Paus geenszins elk officieel en rechtstreeksch contact met den Volkenbond. Integendeel!" Vooralsnog echter „beoogt de Paus slechts nu en dan tijdelijk met den Volkenbond in verbinding te treden, bij gelegenheid namelijk van bepaalde quaesties, die voor den H. Stoel en den Volkenbond gelijkelijk van belang zouden zijn." En in het algemeen, gelijk pater de la Brière op een andere plaats zegt, „wanneer zich een internationaal probleem zou opdoen, dat bizonder van belang zou zijn voor den godsdienst, de moraal, de menschheid, den vrede, de opvatting en interpretatie van het volkenrecht enz., zou men den Paus bereid vinden den machtigen steun van zijn moreel gezag te verleenen.

De wijze, waarop deze medewerking tot stand komt, is iets bijkomstigs, betoogt de gezaghebbende schrijver verder. „Hoofdzaak is het princiep, de feitelijke verwezenlijking van een officieele, erkende samenwerking tusschen den H. Stoel en den Volkenbond. Wij vragen dit (als katholieken) in het belang van den H. Stoel, want de uitoefening van zulk een taak zou slechts zijn prestige kunnen vermeerderen. Maar wij vragen dit nog veel meer in het belang van den Volkenbond zelf, d. w. z. in het belang van den vrede, van de orde en van het volkenrecht, welke goederen de Volkenbond tot taak heeft te beveiligen."

Wijziging van de Onderwijsverordening.

Voorloopig Verslag.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Tegen de strekking van dit ontwerp werden, vooral waar de bedragen, welke met de bekostiging van de uitvoering daarvan gemoeid zijn, reeds op de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1929 voorkomen, geen bezwaren gemaakt.

Naar aanleiding echter van de in de memorie van toelichting voorkomende mededeeling, dat naar 's Bestuurs oordeel de daar bedoelde beperkingen, die indertijd uit een financieel oogpunt te verdedigen waren, thans behooren te worden opgeheven, werd door eenige leden naar voren gebracht, dat de tegenwoordige financieele toestand van Curaçao niet zoo rooskleurig is als men soms wel denkt.

Immers staan nog belangrijke werken op het programma der eerste jaren en komen op de begrooting voor 1929 groote bedragen voor wegens uit leening te bekostigen werken.

En dan kwamen deze leden tot de vraag, of de met de uitvoering van de verordening, welker ontwerp ter tafel is, gemoeide kosten op den duur niet te veel op het budget zullen drukken en spraken zij als hun meening uit, dat aan het bijzonder onderwijs vergoed moet worden wat het toekomt, maar dat daarbij de draagkracht van het gewest steeds in het oog moet worden gehouden. Of Curaçao de betaling der uitgaven, welke deze verordening medebrengt, zal kunnen volhouden, was voor hen een vraag, welker beantwoording hier wel overwogen zou mogen worden, meenden zij.

Andere leden, die op grond van het gewijzigd artikel 180 van het Regeeringsreglement de stap, welke met dit ontwerp op den weg der billijkheid gedaan wordt, ten zeerste goedkeurden, voelden de door de eerst aan het woord zijnde leden geopperde zwarigheden niet. Voor hen woog veel zwaarder de overweging, dat, wanneer het bijzonder onderwijs zich niet met deze taak belast had, het Gouvernement het werk, dat thans verricht, zelf ter hand had moeten nemen en dan vroegen zij zich af, wat de kosten niet zouden geweest zijn.

Artikelen.

Ad. artikel 2, artikel 7, sub. 4 van het K. B. (zooals voorgesteld). Eenige leden misten hier een bepaling, dat rekening en verantwoording zou moeten worden gedaan van de besteding der hier bedoelde gelden ter tegemoetkoming in de kosten van aanschaffing van leermiddelen en schoolbehoeften. Zou een opneming van zulk een bepaling geen aanbeveling verdienen? vroegen de aan het woord zijnde leden.

Er werd ook op gewezen, dat in de hier bedoelde alinea sprake is van „hoogstens," waarin ligt opgesloten, dat het genoemde bedrag een maximum is en de uit te keeren som lager kan worden bepaald. In dit verband lieten andere leden uitkomen, dat bij de behandeling van de begrooting voor 1929 het uit te betalen bedrag van anderhalven gulden per kind niet als een maximum is opgevat.

Ad. art. 3. Waar enkele leden meen-

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Heb somtijds last van bevliegingen.

Zoo borrelde 'n tijdje geleden bij me 'n onweerstaanbre lust op, om weer 'ns aan 't paard rijden te gaan, wat toch heelemaal geen excentriek idee was, had immers in de jaren van olim er ± dertien jaar opgezeten; oude liefde roest niet.

Als u hierbij vragend oppert: Aan één stuk, Jan Paul? dan geeft u blijk, dat de edele aristocratische hippologie voor u 'n gesloten boek is, met pangende geöliede Lipssloten.

't Jonge geslacht schijnt 't moeilijk aan 't verstand te brengen, dat 't heel wat meer tact en moed en pluck vordert 'n onder den man weigerende hengst aan je wil te onderwerpen en op gang te brengen, dan 'n autocar te starten.

Dit vooral aan 't adres van zoo menig motor-maniek die op onze buitenwegen met dédain neerziet, op elk vervoermiddel, dat niet staat in 't teeken van olie en gasoline, en cacophonisch getoeter.

Never mind, de paardrij- bevlieging beloeide me al sterker en sterker, tot dat 't plots op 'n bewolkte achtermiddag door de zoele atmosfeer van m'n wigwam daverde: Hello, Stanleyboy, snor'ns, waar die oude rijkappen van me ergens uithangen?

Rijkappen?

Nou ja, leggings, je weet wel.

En ie wist 't.

Zadelen, Father?

Ja!

Nou?

Ja, nou!

En terwijl ie met Toedjoe aan 't bakkeleien sloeg om 't zadel op z'n rug te gespen, zat ik te vechten met die ouwe trouwe statiaansche kappen, die 't verpikten m'n kuitenstelsel te omhelzen, onder neuriën van 't toepasselijk refrein uit m'n prille jeugdjaren:

„En Mietje kom 's buiten
„Al met je dikke kuiten"

Ben toen maar ongekapt 'n 't zadel gesprongen.

Heb nooit in m'n lange ruitersjaren zoo'n idioot-wonderoogende paarden toet gezien als toen, want ie boogde z'n slanke hals finaal kruiswaarts, om snuivend m'n linkervoet te beruiken.

Ja, ouwe jongen, ik ben 't hoor, en nou vooruit!

En vooruit ging ie met groote wijdbeensche passen, 't was eigenlijk meer cakewalken dan draven, tot ik 'm in 'n galop joeg, waarbij ie 'n schitterend figuur sloeg, schoon je danig zadelvast zijn moest door z'n staag nerveus schrikachtig op zij springen voor niks niemandal.

Genoeg over Toedjoe's hippische buitensporigheden; 't kan me heusch spijten, dat ik me niet bijtijds voor 't concours hippique van de Olympiade heb opgegeven, was zeker met m'n in vrijheid gedresseerden West-Indischen hengst met 'n 1ste prijs gaan strijken.

De reis was naar Bullenbaai.

Door de nu droge Saliña is 't heerlijk vooruit maar met losse teugel, maar kom je onder de rotsachtige bergen van plantage „Hermanus", dan is 't uit met 't paardenspelletje spelen.

In natten tijd is hier menige truck in de modder vastgeloopen, indertijd zelfs 'n zes-cylinder-luxe- auto met hooge Isla-oomes.

Gepakt en gezakt, want hun car hadden ze faut de mieux in den steek gelaten, kwamen ze bij mij aangespoeld; met kopjes thee hen weer opgekikkerd, en ze toen met 'n vrachtauto naar huis geëxpedieerd.

Begreep toen nog niet, wat ze daar eigenlijk te maken hadden, maar nu snap ik 't wel.

Ben je de Hermaansche kalkoven gepasseerd, dat doet je, waarachtig, 'n stukje van die door de rimboe gekapte weg, aan Saba denken, vooral als je in 't zadel zit achter 'n paardenkop, bedoel Sabâsche bergweg tusschen Crispien en Windwardside.

Die verweerde overhangende rotsen, die je van alle kanten wild-woest omkringelende vegetatie, die zoetige weeë, broeierig-nattige atsmosfeer waarin je ademt, 't is op-ende-top Saba, totdat je weer ineens tè spoedig met je rossinant wordt overgoten door de fel stekende Westerzonne-brand, en 't toevoerkanaaltje van de Willibrordsche zoutpannen je tegenflonkert, waaruit zwermen van krijschende snippen verschrikt omhoog wieken.

Geheel die woest door mekaar gesmeten rotspartij links is gestoffeerd met groenende heesters en struiken, en overdadig gelardeerd met allerlei variëteiten van cacti, venijnige Spaansche juffers met haar op de tanden, lange pierlala's met hun kaarsrechten vleezigen doornachtigen stengel, en vooral 'n fabelachtig dromme van melo-cacti, die ze op de Bovenwinden „Pope's-head" noemen, en heel wat corpulenter zijn, dan hun Curaçaosche zusters.

In 't dierbaar moederland zijn nu de cactussen en vogue; vooral ietwat romantisch aangelegde bakvisschen zijn er idolaat van; hoeveel postpakketten er met dat prikkelbaar goedje elke mail naar Holland schroeven, kan onze postdirecteur U precies vertellen, ik kan U slechts garandeeren, dat die cactus-exodus reuze is.

Moet eerlijk bekennen, dat ik er geen atoom van snap, hoe ze er in Holland zoo happig op kunnen zijn, om hun waranda's en erkers en tuinkamers met zulke onaesthetische foeileelijke onguur-wratterige monsters op te sieren (?), ik kan gewoon niets leelijker uitdenken, dan dit armzalig doornig product van 'n schilferachtigen poreusen rotsgrond.

In hun milieu waar ze thuis hooren, in 'n door God vergeten spookachtige wildernis, geven ze nog ietwat cachet aan 't landschap, 'n cachet van woeste titanenkracht en van pas op, raak-me-niet-aan, vandaar dat zulke terreinen in 't Z. W. van Amerika „devil's gardens" worden genoemd, wat allesbehalve vleiend, maar toch zeer ter snede is.

Maar in 't modern intérieur van 'n hollandsche huis- of tuinkamer, met hypermoderne stoeltjes en étagère'tjes en poefs en mimietjes en mollige gebatikte kussens, moet zoo'n Curaçaosche cactus 'n figuur van Jan Kallebas slaan, laat er dan ook na eindelooze tobberij en zorgen 'n verschrompeld rood bloempje zijn uitgebot. Kan me indenken, dat 'n ook in die kamer geurende bouquet theerozen, of 'n meer forsche minder verwaande bos seringen hun schamel West-Indisch zusje van uit de hoogte belachen met 'n: „maar kind, wat doe jij nu hier in de kou? Ga nu gauw terug naar je pepe!"

En ze hadden groot gelijk.

Was ik handelsman, dan had ik al lang 'n paar steamers gecharterd, ze vol gestuwd tot hoog op 't dek, met cactus, niets dan cactus, en dan linea recta naar Ymuiden of Hoek van Holland, en daar 'n reuze-massel gemaakt, met 't verblijdend resultaat daarenboven, dat wij hier allemaal die rommel kwijt waren.

Want duikel 'ns van je paard in zoo'n cactusbosch, je hebt dan in no time heel wat meer weg van 'n stekelvarken, dan van 'n redelijk schepsel Gods: probeer 't maar eens, m'n hengst Toedjoe staat ten allen tijde tot uwe beschikking.

Ben echter, na lang diepzinnig piekeren, tot de scientifieke conclusie gekomen, dat vooral onze melo-cactus 'n ideaal-remedie is voor arme remetiekelingen.

Deponeer tersluiks 'n paar melocactusschijven met de punten omhoog, in 't zitkussen van des lijders ruststoel.

Die bewuste raket-auto- u weet wel-, had nà 8 seconden, al 'n vaartje van 194 K. m., wat 'n sukkeldrafje is vergeleken bij de razende spurt waarmee zoo'n rimmetiekman er van door zou gaan, nà ploffend contact met z'n zitkussen.

Dat ie nà zoo'n half uurtje racen, wel wat bek-af, maar lenig als 'n taai-taaipop, als 'n jujube, weer z'n punt van uitgang bereiken zal, neem dat gerust van me aan, die man is radicaal genezen, alleen is het zaak voor de omstanders te zorgen op 't

den, dat aan de invoering wel eenige administratieve voorbereiding zal moeten voorafgaan, achtten zij het wel wat bezwaarlijk, dat deze verordening in werking zou treden met ingang van den dag na dien harer afkondiging. Indien dit met het oog op de administratie zonder bezwaar zou zijn, zouden zij willen aanbevelen de verordening te laten in werking treden b. v. met ingang van den eersten der maand volgende op die, waarin zij wordt afgekondigd.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 21n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY,

JOSSY C. HENRIQUEZ.

AFSCHEIDSCONCERT

EVERHARD BEVERWIJK
in het Kransgebouw op Dinsdag
7 Augustus half negen
Entree f 2.—
Kaarten verkrijgbaar bij
"Huisvlijt" en 's avonds aan de zaal.

Binnen- en Buitenlandsche Verloven voor B. O.

Voorloopig Verslag.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Tegen de strekking van het ontwerp werden geen bezwaren gemaakt. Met verwijzing naar de in de algemeene beschouwingen van het voorloopig verslag op het ontwerp der verordening tot wijziging van de verordening van den 6n October 1906 (P. B. 1907 No. 5) en het K. B van den 23n Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53) gemaakte opmerkingen betreffende de financieele zijde van de in dat ontwerp gedane voorstellen werd opgemerkt, dat het onderhavige ontwerp een uitvloeisel is van de wijziging in 1920 in het Regeeringsreglement aangebracht en dus alle bezwaren wel op het toen aanvaarde beginsel zullen afstuiten.

Enkele leden merkten op, dat h. i. het resultaat, dat met dit ontwerp beoogd wordt wel eenvoudiger bereikt kon worden en wel door het met de noodig gebleken bijzondere bepalingen en wijzigingen van toepassing verklaren van het verlofbesluit van 1925 of bepaalde artikelen daarvan op de personen, die onder de bepalingen van deze verordening zullen komen te vallen. Overschrijving van verschillende artikelen zou dan overbodig geweest zijn. Overigens is, naar de meening der aan het woord zijnde leden, het onbevredigende in deze niet zoozeer te wijten aan het onderhavige ontwerp als aan bedoeld Koninklijk besluit, dat een zuivere inwendige Curaçaosche aangelegenheid tot zich trekkende, niet eens de mogelijkheid van wijzigingen bij verordening toelaat. En indien zulks mogelijk was, zou geen nieuwe verordening noodig zijn, doch zou met een aanvulling kunnen worden volstaan. Thans zal men de eigenaardigheid hebben, dat voor bepaalde personen een K. B. en voor andere een verordening geldt, terwijl het in beide gevallen een uitsluitend Curaçaosch belang betreft.

De bespreking der artikelen en beginselen uit dat Koninklijk besluit overgenomen gaf aanleiding tot veel critiek en tot een releveering van den indruk, welke de betrekkelijke bepalingen van het „West-Indisch Verlofbesluit 1924" indertijd bij velen, niet alleen in ambtenaarskringen gemaakt hebben en welke gevoelens zich nu wederom van de meeste leden, die aan de behandeling van dit ontwerp in de afdeelingen deelnamen, meester maakten. Alhoewel het niet rechtstreeks met dit ontwerp samenhangt, wilden eenige leden zich de vrijheid veroorloven hier te verklaren, dat het hun ten eenenmale onjuist voorkomt, dat de evenbedoelde bepalingen van het Verlofsbesluit ook van kracht werden voor ambtenaren, die vóór de inwerkingtreding in dienst waren, verschillende zelfs zeer geruimen tijd.

Een lid, dat overigens ook de terugwerkende kracht van genoemd K. B. niet in verdediging nam, voelde het verschil tusschen uitgezonden en niet uitgezonden ambtenaren niet zoo zwaar. Het is — betoogde dit lid — niet de gewoonte werknemers verlof te verleenen naar landen of plaatsen, waar zij niet vandaan komen en is het te ver gaand te achten ten deze de gemeenschapkas te belasten zelfs voor personen met een laag inkomen. Het lid aan het woord wees er verder op, dat uitgezonden ambtenaren worden gekeurd en dat in geval er een regeling tot stand komt, waarin er voor wat betreft ziekte verlof geen onderscheid gemaakt wordt, waarvoor er ook naar zijne meening wel wat te zeggen valt, ook niet uitgezonden ambtenaren zouden dienen te worden gekeurd.

Een ander lid liet als zijn meening uitkomen, dat het K. B. en het onderhavige ontwerp, dat zich daarbij aansluit, zich op een onjuist standpunt plaatsen. In geval van verlof wegens langdurigen dienst moest het aan den ambtenaar overgelaten zijn den verloftijd door te brengen, waar zulks hem goeddunkt en moesten voor den uitgezondene overtochtskosten naar Nederland betaald worden als hij daar zijn verloftijd wilde doorbrengen. Doch in geval van ziekte mag er, naar de zienswijze van dit lid, geen onderscheid worden gemaakt. Evenals voor den uitgezonden ambtenaar bestaat voor den niet uitgezondene de mogelijkheid, dat genezing binnen de keerkringen ten gevolge van het gemis van middelen door de natuur of de wetenschap geschonken, onwaarschijnlijk is en dat een verblijf buiten de keerkringen daarom dringend noodzakelijk is voor herstel van gezondheid van den landsdienaar.

Andere leden keurden de onderscheiding tusschen uitgezonden en niet uitgezonden ambtenaren volmondig af. Zij wezen er op, dat zoowel in als buiten ambtenaarskringen de splitsing aanleiding geeft tot verdeeldheid en verwijdering. Wat uitzendingskosten, uitrustingskosten, desnoods een premie om het land te verlaten, zoomede terugkeer na volbrachten diensttijd betreft, blijft er natuurlijk verschil bestaan, alsook indien de gezondheidtoestand van den uitgezondene hem niet toelaat in de tropen arbeid te verrichten en in dergelijke uitzonderingsgevallen, m. a. w. bij het aangaan, bij de beeindiging en wegens bijzondere omstandigheden tijdens het dienstverband. Overigens moest er, zoo werd dezerzijds betoogd, niet gevraagd worden waar de betrokken ambtenaar vandaan kwam. Ongewenscht scheen het personen, die gelijken arbeid verrichten, en die gelijke verplichtingen hebben, ongelijke rechten en voordeelen toe te kennen. Dit werd dezerzijds niet te billijken geacht. Onsympathiek werd ook de onderscheiding genoemd, omdat die voornamelijk neerkomt op de tegenstelling Hollander of Curaçaonaar. De gemeenschapskas is in casu de Curaçaosche en de leden aan het woord kunnen niet inzien, waarom die Curaçaosche kas tegenover den Hollander vrijgeviger moet zijn dan tegenover den Curaçaonaar. Waar Curaçao thans een sluitende begrooting kan hebben en aan Nederland niets kost, is de geheele hier bedoelde onderscheiding h. i. des te onsympathieker. Zouden ook deze leden niet willen betwisten, dat de vroegere bepalingen op dit stuk wel wat royaal waren, waardoor zelfs personen met een gering inkomen, indien zij zulks wenschten op 's Lands kosten wegens langdurigen dienst een uitstapje naar Holland en terug konden maken, dat voor de *toekomst* voor zooveel daarna in dienst te treden personen aangaat een grens (ofschoon wel wat lager dan de geldende) werd gesteld aan het recht van verlof en vrije overtocht uit dezen hoofde, kwam hun dan ook rationeel voor. Doch, zoo betoogden zij, het zwaartepunt van de onredelijkheid ligt in het ziekteverlof, in geval van een noodzakelijk verblijf in het buitenland om gezondheidsredenen, alhoewel in de tropen geboren personen over het algemeen daar minder behoefte aan zullen hebben dan personen uit een zachter klimaat afkomstig. Overigens vonden ook deze leden het billijk, dat niet-uitgezonden krachten vóór de indiensttreding aan een nauwkeurig onderzoek werden onderworpen.

Waar het onderhavig ontwerp het K. B. in menig opzicht volgt, werd het opmerkelijk geacht, dat hier de vrijstelling van dienst niet geregeld wordt, te meer, nu artikel 21 sub. c. daarvan gewag maakt.

Artikelen.

Ad. art. 4, 1o. Waar artikel 19 bepaalt, dat het binnenlandsch verlof wegens ziekte door den Gouverneur verleend wordt, werd het motief, waarom het bestuur der bijzondere lagere school zich zoo *spoedig mogelijk* met het hier bedoelde verzoek tot den Gouverneur moest wenden, niet gevat.

Een soortgelijke opmerking werd ook ten aanzien van art. 13, 2o. gemaakt.

Enkele leden deelden als hun vermoeden ten deze mede, dat deze bepaling wel de bedoeling zal hebben, dat in het belang der leerkracht zelve, zoo spoedig mogelijk verlof verkregen wordt.

Ad. artt. 9 en 11. Gewezen werd op het verschil in redactie der artikelen 9 en 11: het eerste spreekt van het „bestuur eener bijzondere lagere school, (dat) aanspraak kan maken op vergoeding der kosten enz." en het tweede van „Een buitenlandsch verlof wegens langdurigen, onafgebroken dienst (dat) bovendien kan worden verleend aan niet-uitgezonden .... leerkrachten enz." Ten aanzien van niet-uitgezonden leerkrachten is de uitdrukking „aanspraak" niet gebezigd. Echter wordt uit artikel 19, eerste lid, de gevolgtrekking gemaakt, dat de leerkrachten, die wegens langdurigen dienst een verlof genieten, onverschillig of zij uitgezonden zijn of niet, over één kam geschoren worden. Doch waarom dan het onderscheid in redactie tusschen de artikelen 9 en 11 vroeg men.

Ad. art. 21. Voor wat betreft de onder 1 c vermelde vrijstelling van dienst, beleefde verwijzing naar de algemeene beschouwingen.

Ad. art. 23. De vraag werd gesteld of het niet wenschelijk is een bepaling op te nemen, dat in navolging van het in art. 20, vijfde lid, vermelde, de hier bedoelde stukken vrij van zegel zijn.

Ad. artt. 24 en 25. Men zou deze artikelen wel strenger geredigeerd wenschen te zien. Een verlof wordt verleend of om wat te bekomen of om te genezen. Het leek wenschelijk, dat de hier bedoelde krachten in de daar gestelde gevallen geenerlei werkzaamheden vervullen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. Juni 1928.

De Rapporteurs,
ROBERTO S. DE LANNOY,
JOSSY C. HENRIQUEZ.

Dankbetuiging.

Het bestuur van het „APOSTOLAAT TER ZEE" afd. Curaçao, betuigt bij dezen zijn hartgrondigen dank aan de Dames-tooneelclub „CHARITÉ", aan haar Directeur, den W. E. Pater A. Koenen, haar Presidente, Mevr. Dijkstra en overige actricen, en verder aan allen die op eenigerlei wijze hebben bijgedragen tot het welslagen der zoo schitterende voorstellingen, ten bate van het Apostolaat gegeven.

Namens het Bestuur,

L. Veltman

Voorzitter.

---

critieke moment uit de voeten te blijven.

Op 't Bullenbaaische strand niets te zien, alleen 2 roetzwarte silhouetten scherp afgeteekend tegen den achtergrond van de vuurroode avondlucht, 'n visscher met zoontje, onbeweeglijk met net in de knuist, in zee staand, beiden volgens de heerschende mode, hevig gedecolleteerd.

Had gehoord, dat ze er met 'n paar honderd man al volop aan 't werk waren, terrein schoonmaken, wegen aanleggen, etc. etc.

Niets van aan, hoor, ten minste hier niet aan den zeekant, daar is de rondende baai met 'r beukende brekers en kiezelig strand nog even maagdelijk, als tijdens de mikmak tusschen Hoekschen en Kabeljauwschen.

Kan niet zeggen, dat ik nu zoo reuze-enthousiast ben, over 't planten van zulk 'n grootbedrijf juist op de grens van m'n buitenpost San Willibrordo.

't Heeft, zooals alles in dit ondermaansche, z'n voor en z'n tegen.

Zeer zeker valt 't al dadelijk als 'n schadepost te boeken, 't moeten aanschaffen van sloten en grendels op m'n deuren en ramen, wijl ik tot heden met 'n gerust hart geheel den nacht door kon maffen met heel je huis wagenwijd open, wat binnenkort uit is als de *beschaving* intrede gedaan heeft in 't Willibrordsche binnenland.

Over 't voor en tegen van zoo'n reuze-installatie in je buurt te hebben, e over die paskwil van moderne beschaving, 'n ander keer, moet eerst m'n hart 'ns luchten over twee mee-en-tegenvallers, die me dezer dagen franco zijn thuis bezorgd.

In m'n laatste „Ditje en Datje" gepend over 't hopeloos lang uitblijven van telefoonverbinding met ons benedendistrict.

'n Week later waren tal van nijvere mannetjes bezig beton-telefoonpalen te planten langs den zoom van den grooten weg.

Dat is meevaller No. I.

Had in diezelfde onder-de-streep ook gelanceerd, dat 't toch niet aanging, advies van Ir. v. Everdingen met betrekking tot onzen Wilhelminaput, zoo maar zonder meer in den wind te slaan, daar hing toch waarachtig voor m'n volk te veel van af.

'n Week later, waren tal van nijvere mannetjes achter dien bewusten dam aan 't graven en kruien, dat 't 'n lust was.

En dat was meevaller No. II.

't Kan zijn, „post hoc, non propter hoc", best mogelijk, ik constateer slechts de nuchtere feiten.

En nu m'n twee tegenvallers.

'k Lees in de Wenschelijkheidsbegrooting voor 1929:

„Idem zooveel voor aanleg telefoon-„lijn Westpunt, met aftakking n/ Panne-„koek".

Wat met andere woorden beteekent, dat San Willibrordo met de haar omringende plantages en nederzettingen, uitgeschakeld wordt van ons telefoonnet.

Laat ik hier eventjes stevig vastleggen, dat ik van die uitsluiting niets hoegenaamd, geen syllabe begrijp.

Vroeger was 't altijd tot vervelens toe 't zelfde liedje: Geen geld!

Maar nu?

Luister, we lezen verder:

„Met gerustheid kan worden aange-„nomen, dat over dit jaar de raming „met ± 1½ millioen zal overschre-„den worden."

Commentaar overbodig!

Ontmoette 'n maand of wat geleden, onzen districtmeester te paard, achter 'm op 'n ezel 'n boschwachter met kaart van Curaçao onder z'n linkerarm.

Waren op weg 'n plaats uit te pikken voor 'n nieuwe politiewacht, iets meer westelijk dan 't tegenwoordige daarvoor nu en dan dienende hutje, schuin over m'n kerk. Nu, waar 'n politiewacht is, moet noodzakelijk telefonisch contact zijn met stadsche hoofdwacht, districtmeesterskantoor, anders is zulk 'n instituut, 'n farce.

Als wenschelijkheidsbegrooting in onzen Kol. Raad komt, hoop ik dat een der vooruitstrevende leden 'n amendement zal indienen op art. 44, zoo iets als: „dat er idem zooveel zal worden uitgetrokken, om bij de telefoonaanleg Stad-Westpunt, ook 'n aftakking n/ San Willibrordo tot stand te brengen."

Weet zeker, dat 't er met algemeene stemmen zal doorrollen.

Dit was nu m'n tegenvaller No I.

En No II is helaas nog heel wat markanter. Voor variatie raken we hier buiten onzen dokter weer 'ns kwijt.

Op telegrafische offerte van vaste benoeming, als gouvernementsgeneeskundige in onze zusterkolonie Suriname, is Dr. van Exel ingegaan, en hoe danig 't me ook spijt, ik geef 'm groot gelijk.

Ben genoegzaam diplomatisch aangelegd, om 't hoofdmotief, dat 'm vooral tot z'n ontslagname noopte, niet naar voren te brengen, constateer slechts 't treurig feit, dat weer 'n kundig actief medicus, die we hier toch zoo hard noodig hebben, onze koloniale dienst verlaten gaat.

Toen Dr. van Exel voor ons benedendistrict benoemd was, werden we hier buiten door 't St. Elizabeth's hospitaal gelukgewenscht, met die benoeming, wat boekdeelen spreekt.

De eenige grief, die je tegen z'n reuze-praktijk onder onze arme blackies zoo nu en dan hoorde uiten was: Nou ja, 'n prachtdokter is ie, en succes heeft ie, daarvan niet, maar .... ie is veel tè goed, veel tè conscientieus, rijk zal ie nooit worden, let 'r 'ns op!

En daarom was ie mij juist zoo sympathiek, ik bedoel om dat zich-zelf-wegcijferend geheel-en-al-geven voor de armsten onder de armen zonder voorbehoud, daardoor heeft ie ook de harten gestolen van geheel onze buitenbevolking, die nu bij z'n plotseling heengaan in zak en asch zit, daarenboven weer 'n maandenlange, zoo goed als dokterlooze periode te gemoet ziet.

Ik ken van Exel goed, weet dat ie 'r niet van houdt, om opgekamd te worden.

Dus basta! Moge 't hem goed gaan in z'n geboorteland tot in lengte van dagen.

* * *

Juist bij 't scheiden van de markt, 'n breed uitgestippeld program ontvangen van de a.s. Koninginne-verjaardagviering.

't Is schitterend!

Vooral de tractatie, niet alleen in stads- en-buitenscholen, maar ook — wat 'n novum is — in ons krankzinnigengesticht en melaatschenlazaretto.

Aan de feestcommissie m'n hulde voor die symphatieke pracht-geste!

Succes van 't verder keurig program hangt natuurlijk geheel en al af van 'n genoegzame deelname van 't publiek, waaraan ik geen seconde twijfel, daar behendigheidswedstrijden met autocars vooral bij de ladies in 'n reuze-goed blaadje staan.

't Spijt me danig, dat m'n copie vóór Zaterdag a.s. al op één oor na gevild was, anders had ik met élan heel wat wijdloopiger kunnen zijn over dit chapiter; maar tè laat is tè laat.

Dat echter met zulk 'n geacheveerd program de festiviteiten op 31 Aug. a.s. 'n prachtsucces zijn, neem dat gerust van me aan, en let 'r 'ns op, of ik wederom geen gelijk heb.

Feestcommissie, hou er den moed maar in!

Adiosito! Tot over 'n maand!

San Willibrordo Juli 30/28. JAN PAUL.

BERICHTEN

Zilveren feest van frater M. Beatus.

Donderdag a.s. hoopt de Eerw. Frater M. Beatus van het St. Thomas-College zijn zilveren kloosterfeest te vieren.

Geboren te Moerdijk op 15 Juli 1886, ontving hij op 9 Augustus 1903 het religieuze kleed bij de Fraters van Tilburg. Op 18 Mei 1907 arriveerde hij op Curaçao, en is gedurende die twintig jaren afwisselend werkzaam geweest bij het onderwijs op Curaçao, Aruba, Scherpenheuvel, en thans verbonden aan het St. Thomas-college.

Fr. Beatus heeft zich doen kennen als een degelijk onderwijzer, tegelijk opvoeder, waardoor hij aller achting en de liefde zijner leerlingen heeft weten te verwerven.

Wij wenschen Frater Beatus van harte met zijn religieus jubilé geluk en hopen dat God hem nog vele jaren schenke van schoonen en vruchtbaren arbeid ten heil onzer katholieke jeugd.

Aftreden van Z. E. Gouverneur Brantjes

Dinsdag j.l. heeft de Heer Boomgaart, Gouvernementssecretaris, namens Z. E. den Gouverneur, aan de hoofden der verschillende departementen medegedeeld, dat Z. E. met ingang van 1 September a.s. zijn ontslag neemt als Gouverneur van Curaçao. Naar wij vernemen is Z. E. voornemens om 30 Augustus a. s. per S. S. „Venezuela" naar Colon te vertrekken, en vandaar weer via Curacao naar Nederland terug te keeren.

Request aan Hare Majesteit.

Naar wij uit goede bron vernemen circuleert er op het oogenblik een request, dat men voornemens is aan Hare Majesteit de Koningin aan te bieden, met het doel Hare Majesteit te verzoeken den W. E. G. Heer Mr. Ch. de la Try Ellis te benoemen tot President van het Hof van Justitie. Het request gaat uit van enkele vooraanstaande mannen in den handel en bij het bankwezen.

Gedurende de jaren van zijn rechterlijke loopbaan alhier, heeft Mr. Ellis zich doen kennen als een kundig en bekwaam rechter, iemand die bovendien als weinigen van de Curacaosche toestanden op de hoogte is, zoodat het eigenlijk vanzelf sprekend is, dat Mr. Ellis, na gedurende geruimen tijd op zoo verdienstelijke wijze de betrekking van Voorzitter van het Hof tijdelijk te hebben waargenomen, nu vast voor deze betrekking benoemd wordt.

Uitvoering „Charité".

Donderdagavond had de laatste uitvoering plaats van de Dames-tooneelclub „Charité" ten bate van het „Apostolaat ter Zee", wederom voor een stampvolle zaal. Namens het Apostolaat bood de Voorzitter, de heer Veltman, een prachtig bloemstuk aan de Presidente Mevr. M. Dijkstra aan. Het is een schitterend succes geweest voor „Charité", tevens aanmoediging voor een volgende uitvoering, die naar wij hopen, niet te lang op zich zal laten wachten.

Officieele Berichten.

Aan den klerk ten kantore van den Openbare Gezondheidsdienst alhier J. M. Pietersz is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De heer J. B. van der Linde Schotborgh is tijdelijk benoemd tot klerk en werkzaam gesteld ten kantore van den Openbaren Gezondheidsdienst.

Aan den Gouvernements-geneeskundige alhier E. D. van Exel is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De jongeling Carlos Arturo Oudenaller is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaamgesteld op het postkantoor alhier.

Gezant te Caracas.

In plaats van Z. E. W. G. E. D'ARTILLACT BRILL, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister te Caracas sedert 18 Februari 1921, die deze maand zal vertrekken, is als zoodanig benoemd Z. E. Mr. Dr. C. H. J. SCHULLER TOT PEURSUM, sedert 7 Mei 1927 gezantschapsecretaris 1e. kl. te Rome.

IJsfabriek.

Naar wij vernemen is de ijsfabriek van den heer Everts op het Rif in eigendom overgegaan aan een consortium van enkele heeren, voor de prijs van f. 135.000. Het ligt in de bedoeling het bedrijf geheel te moderniseeren en uit te breiden. Ook is men, naar wij vernemen, onderhandelende over de overname van de limonadefabriek.

Te Pietermaai op de De Ruyterkade heeft de heer Emilio Maduro een nieuwe ijsfabriek opgericht. Succes ermee!

Het Comité voor het Huldelijk aan Hare Majesteit de Koningin Moeder voor Curaçao deelt met genoegen mede, dat de collecte die gehouden is een zeer bevredigend resultaat heeft opgeleverd. Er zijn ruim 5000 handteekeningen op de lijsten geplaatst en een bedrag van f 3328.36 is bijeengebracht.

Voorzeker zal Hare Majesteit de Koningin Moeder op den dag van Haar feest met een dankbaar hart de milde geefsters in het verre Westen gedenken.

Het Comité rekent het zich tot een plicht al degenen, die zoo ruimschoots hebben bijgedragen tot slagen van zijn ondernemen, hiervoor zijn oprechten dank te zeggen.

Namens het Comité.
De Secretaresse.
J. C. Statius Muller.

In dank ontvangen.

van de Firma Edwards Henriquez & Co. Agenten van de Hamburg-Amerika-lijn, verschillende reclame-artikelen; o. a., een keurige landkaart met de verschillende lijnen der Hapag. Beleefden dank.

Dr. J. H. M. Ellis.

Woensdag j. l. arriveerde hier per *S. S. Crijnssen*, het stoffelijk overschot van Dr. J. H. M. ELLIS.

Het is een mooie act van pieteit van Mevr. de Wed. Dr. Ellis, om nu zij binnenkort zich hier zal komen vestigen met haar zoon, het overschot van den dokter, haar op 15 December 1920 te Nijmegen overleden Echtgenoot, naar hier te doen overbrengen, waar de gedachtenis van dezen edelen menschenvriend en voorbeeldigen Katholiek nog zoo levendig is. Om acht uur hadden zich de Familie van den dierbaren overledene en vele vrienden op de Westwerf verzameld om het stoffelijk overschot te vergezellen naar het R. K. Kerkhof waar Mgr. A. Ellis het stoffelijk overschot van zijn overleden broeder afwachtte en na de bijzetting in het familiegraf de liturgische gebeden verrichtte.

R. I. P.

Revolutie in Venezuela?

Dezer dagen liep hier het gerucht dat in Venezuela de revolutie zou zijn uitgebarsten. Naar men vertelde zou 't gebeurd zijn te Coro en Cucutá. Te Coro zou de Gouverneur vermoord zijn. Volgens een later gerucht zou 't de regeering reeds gelukt zijn de revolutie den kop in te drukken en de kopstukken ervan gevangen te nemen. Wat er van al die geruchten waar is, hebben wij nog niet kunnen achterhalen.

Ernstige aanvaring.

Maandagmorgen is de „Ingrid Horn" van de Horn-lijn bij 't binnenkomen, ter hoogte van de Kleine Werf uit zijn roer geloopen, is dwars de haven over achter de „Brion" omgeschoten en in de achtersteven van de „Atlas" geloopen.

De achtersteven is in mekaar gedrukt en en een zijwand ingedeukt.

Het ongeluk geschiedde, doordat er veel stroom voor de haven stond, zoodat het schip met veel vaart binnenkwam. Nadat gestopt was, bleek het schip slecht te sturen, en liep eerst de kant uit van de Groote Werf, daarna naar de Westwerf, en wel zoodanig dat volle kracht achteruit gewerkt moest worden met de machine en ook de ankers uitgeworpen werden. Naar wij vernemen kan de „Atlas" na een kleine reparatie voorloopig in de vaart blijven, om te gelegener tijd in een dok grondig te repareeren. De „Ingrid Horn" bekwam geen schade.

Een dekschuit van de K. N. S. M. is midden door gesneden en in zinkenden toestand aan de werf de Wilde tegen den wal gezet: een andere schuit is in elkaar en schuin tegen den wal gedrukt, zoodat al de lading te water raakte.

De lading bestond uit vaten cement en ijzer, ongeveer 22 ton, bestemd voor het geraamte van de nieuwe centrale van de Ned. Ind. Gas maatschappij. Men is bezig naar het ijzer te duiken, doch het is nog niet mogen gelukken het boven water te halen. Een lichter en een motorboot werden nog licht beschadigd.

De aangerichte schade aan boot, lichters en lading is vrij aanzienlijk.

En voor de Ned. Ind. Gas Mij. is het een leelijke tegenvaller.

✠ Jozef Davelaar.

Maandagmorgen overleed te Pietermaai, na een kortstondige ziekte, de heer Jozef Davelaar. Hij was een van de voornaamste zelateurs voor den Eucharistischen Bond en jarenlang penningmeester van de afd. Pietermaai van den C. R. K. Volksbond. Hij was algemeen geacht en bemind.

Onder verbazend veel belangstelling had Dindagmiddag de begrafenis plaats.

Onze hartelijke deelneming aan zijne diepbedroefde Weduwe en kinderen met dit groote verlies.

R. I. P.

Kabelboot.

Vrijdagmorgen is de Fransche kabellegger „Poyer Quartier" hier binnengekomen, naar men zegt, om de kabels die nu voor de haven liggen, meer oostelijk bij Pietermaai te plaatsen, waar zij minder gevaar loopen voor ankerende of eventueel aan den grond loopende schepen.

Voetbal.

a. s. Zondag voetbalwedstrijd tusschen
Jong-Holland — Excelsior op het terrein Mundo Nobo.
Aanvang 3.30 uur.

Algemeene Overste der Zusters Dominikanessen.

Tot Algemeen Overste de Zusters Dominikanessen in Nederland is gekozen de Eerw. Priorin HORTENSIA.

Nog een aanvaring.

De „Taza" is door het onklaar loopen van het anker tegen een vertrekkend schip aangekomen, echter zonder averij.

Verjaardag van H. M. Koningin WILHELMINA op 31 Augustus a. s.

De Commissie tot regeling van de feestviering op den verjaardag van H. M. Koningin Wilhelmina op 31 Augustus a. s., welke wederom dit jaar door Z. E. den Gouverneur werd benoemd, heeft gemeend in tegenstelling met voorgaande jaren, voor dit jaar een ander programma te moeten voorstellen.

Immers is het de vorige jaren, gebleken, dat er zeer weinig deelneming bestond voor de gehouden volksspelen, welke bestonden uit mastklimmen, boegsprietloopen, zakloopen, enz.

Daarom heeft de Commissie voorgesteld het programma voor behendigheidswedstrijden te doen bestaan uit de navolgende afdeelingen:
1o. ringrijden voor paren;
2o. ballen werpen voor dames;
3o. behendigheidswedstrijden voor paren.

Voor elk van deze wedstrijden wordt een prijs uitgeloofd, bestaande uit een kunstvoorwerp.

Des namiddags van 2 tot 4 uur heeft de Commissie zich voorgesteld een optocht te doen houden van versierde luxe-auto's en trucks.

Hiervoor zijn 4 prijzen beschikbaar, bestaande uit kunstvoorwerpen en wel:
1o. voor de mooist versierde luxe-auto;
2o. voor de mooist versierde truck;
3o. voor de meest origineel versierde luxe-auto.
4o. voor de meest origineel versierde truck.

Zij, die aan deze wedstrijden en aan de optocht wenschen deel te nemen, gelieven zich met het oog op de voorbereiding, ten spoedigste op te geven bij den Heer C. F. BOSKALJON, Secretaris van de Commissie (Kantoor Openbare Werken.)

Namens de Commissie,
De Voorzitter, G. A. T' SAS.
De Secretaris, C. F. BOSKALJON.

2--3

Nederlanders in het Buitenland.

Een zeer welkome uitgave.

De heeren W. Baron Snouckaert van Schauburg en F. W. van Romondt hebben een jaarboek samengesteld, onder den titel „Nederlanders in het Buitenland," bestaande uit twee gedeelten.

Het eerste behandelt alles wat een Nederlander die zich in het buitenland gevestigd heeft, moet weten.

Het tweede deel, gewijd aan het buitenland, behandelt achtereenvolgens de werelddeelen, landen, steden enz.

Voorts een uitvoerige opgave van Consuls, Clubs, Kerken, Scholen, Ondernemingen, Kamers van koophandel, Dagbladen, kortom alles wat men noodig heeft te weten op zeker oogenblik.

Practische wenken betreffende Nederlanderschap, rechten en plichten tegenover Nederland, geboorte, huwelijk, overlijden, voogdij, dienstplicht enz. ontbreken niet.

De Uitgevers hebben de

N. V. Algemeene Importboekhandel J. W. F. Sluyter

bereid gevonden zich met de exploitatie voor Curaçao te belasten en eventueel gewenschte inlichtingen te verstrekken.

De prijs bedraagt f 6.50 per exemplaar plus porto.

3--3 J. W. F. SLUYTER.